

Памтимо 1999.

## Злочин већи од злочина

Драгана  
Марковић



**Двадесет две године касније и даље трагамо за несталима, двадесет две године касније још увек пребројавамо жртве, опорављамо рањену земљу, њене фабрике, путеве, зграде, људе... Једно је сигурно – скупили смо довољно снаге да јасно и гласно рат 1999. године назовемо правим именом – агресијом – злочинем већим од злочина.**

Прва конференција за медије по отпочињању НАТО агресије одржана је у Прес центру Војске Југославије у Београду 27. марта 1999. године.

Тадашњи начелник службе за информисање Генералштаба Војске Југославије пуковник Миливоје Новковић је у првом обраћању новинарима рекао да је 24. марта, у 20.00 часова „НАТО пакт, предвођен САД, извршио бруталну агресију на СРЈ која је дејствовала синхронизованим ваздушним ударима крстарећим ракетама и пројектилима и дејствима борбене авијације по војним и цивилним циљевима на читавој територији СР Југославије”.

Тешко да је у том тренутку било ко од присутних могао и да претпостави да ће агресија трајати скоро три месеца, да ће током 78 дана бомбардовања погинути више од 1.000 војника и полицајаца. Више хиљада цивила, међу којима и 89 деце, портпарол НАТО-а Џејми Шеј назвао је „коллатералном штетом”.

У објашњењу значења појма „коллатерална штета” стоји: „Узредна штета. Последице настале стицајем околности, а не као главни циљ. Израз је настао у Америчкој војсци и често се користи у објашњавању неке штете настале војном акцијом, али је временом стекао и ширу употребу”.

Алексинац, 5. април – ласерски навођена бомба усмртила је 11 цивила. Грделичка клисура, 12. април – погођен је и потпуно уништен путнички воз. Тачан број жртава није никада утврђен. Призрен–Ђаковица, 14. април – авиони НАТО-а гађали су колону возила албанских избеглица на путу Ђаковица–Призрен, погинуло је најмање 74 цивила. Београд, 23. април – погођена је зграда РТС-а, страдало је 16 радника телевизије. Сурдулица, 27. април – у нападу на стамбено насеље погинуло је најмање 20 цивила, а међу њима и 12 деце. Мурино 30. април – бомбардован је мост на реци Лим, страдало је шест цивила, међу њима троје деце. Лужани, 1. мај – северно од Приштине на путу Приштина–Подужево НАТО је погодио аутобус „Ниш-

-експреса”, погинуло је 46 људи. Ђаковица–Подгорица, 3. мај – НАТО авијација ракетирала је аутобус „Ђаковица превоза”, погинуло је најмање 20 особа. Урошевца, 5. мај – ракетирани су конвој међународног удружења „Лекари света” из Грчке, на путу Ђенерал Јанковић – Приштина, код Урошевца. Ниш, 7. мај – бомбардован је центар града, у нападу је погинуло 15 људи, а чак 70 повређено. Касетне бомбе, испале на нишки аеродром и радијски репетитор, пале су крај градске пијаче и болнице.

Београд, 7. мај – бомбардована је амбасада Кине. Погинуло је троје кинеских новинара, а рањено 20 људи. САД и НАТО су саопштили да је до „грешке” дошло због погрешних мапа. Село Кориша на Косову, 13. мај – у НАТО нападу погинуло је 87 косовских Албанаца. Представници НАТО-а саопштили су да је на мети био „легициман циљ” – војни камп, не успевши да објасни присуство цивила на том месту.

Београд, 20. мај – због грешке у навођењу једна бомба коју је испалила авијација НАТО-а погодила је болницу „Драгиша Мишовић”. Погинуло је четворо цивила. Варварин, 30. мај – са четири пројектила гађан је мост. Погинуло је деветоро људи. Сурдулица, 30. мај – у поновном нападу бомбардован је Санаторијум за плућне болести, у чијем склопу је и старачки дом. Погинуло је више од 20 људи. Нови Пазар, 31. мај – НАТО бомбом погођена је стамбена зграда у Улици Стевана Немање, страдало је 11 цивила, међу којима је и двогодишњи Марко Симић, најмлађа жртва НАТО агресије.

У овом делимичном и непотпуном хронолошком низу изнети су подаци за које није потребно никакво појашњење. Никакво новинарско стилско уобличавање. Ова трагедија има имена људи, градова, мостова, фабрика... Има имена жртава и имена хероја.

Остаје само питање: Колика је трагедија грешке када се она мери људским животима?!  
!